

П Р О Г Р А М

ПРЕДСЕДНИЧКОГ КАНДИДАТА

ВЛАДИМИРА РАЈЧИЋА

Београд, децембар 2016.

У В О Д

Србија - реч заједничка за све нас јер делимо исту визију. Историјски Србија је одувек неговала богатства. Богатства оних који у њој живе, оних који долазе, пролазе и одлазе. Богатства различитости. Наше парче света које увек изнова буди на емоције. Пре свега, Србија смо ми - грађани и грађанке, без обзира да ли живимо у њој или ван матице. Сви ми, који из дана у дан стварамо нове вредности, негујемо лепо, ваљано и честито. На томе путу пролазимо кроз искушења, али увек проналазимо прави пут. Зашто? Зато што се негује лепа реч, толеранција, култура, поштовање, праве вредности.

Србија у 21.веку треба да буде локомотива развоја целог региона. Србија жели да постане део ЕУ али то није довољно. Србија, грађани и грађанке Србије, својим примером, радом, залагањем, вредностима, морају да испишу нове странице историје целог региона, омогућавајући активне интеграције свих региона у европске токове. То није и неће бити лак задатак.

Зато нам треба Србија као развијена, демократска, економски јака, социјално уређена држава. Ове задатке морамо ми, грађани и грађанке Србије, сами да испунимо. Чаробни штапић не постоји. Постоји само вера, труд, рад, стално залагање за бољу, лепшу и развијенију Србију.

Због тога је ова програмска платформа визија модерне Србије, ефикасне и проевропски оријентисане земље. Стабилност и просперитет у садашњим условима морају представљати њене најзначајније стратешке правце. Да бисмо то постигли неопходно је ангажовање свих снага нашег друштва окренутих ка заједничком циљу: за 5 година Србија мора бити стабилна, динамична и отворена земља. Морамо повратити поверење у институције власти, при чему држава и државна управа треба да буду у служби грађана Србије.

Постојећа криза у свету је одавно глобалних размера. Велике државе су пре свега окренуте ка себи и свом становништву. Из тог разлога Србија мора ради изласка из кризе да тражи ослонац у сопственим снагама и не сме пропуштати шансе које јој се указују. Повољан географски положај, природни ресурси и становништво, морају бити примарни фактори њеног даљег свеукупног напретка.

Економски, социолошки и политички аспекти овог **Програма** имају за циљ да укажу у ком правцу треба развијати Србију и српско друштво. Србију пре свега видим као, праведну и социјално одговорну заједницу, у којој сигурност и права њених грађана немају алтернативу. Динамичан привредни и друштвени развој треба да нам омогуће заузимање места у породици развијених европских земаља, а нашим грађанима бољи и стабилнији живот. При томе ће елиминисање свих видова злоупотреба и корупције бити основни правци мог деловања током председничког

мандата. Конкурентна тржишна привреда искључује појаву монопола, а макроекономска стабилност, уз политику реалног девизног курса и одржавање ниске стопе инфлације су основне претпоставке убрзаног економског развоја. Резултат ових процеса је излазак из кризе, а самим тим и смањење незапослености и сиромаштва.

Да би се у постојећим условима повећао животни стандард грађана, потребно је створити повољан пословни амбијент за прилив страних инвестиција, како би се ојачала привреда Србије.

Посао председника Србије подразумева и бригу за социјалну сигурност свих грађана и подразумева обезбеђење услова за нормалан живот. Нарочиту пажњу ћу обратити на најугроженије слојеве друштва и лица којима су помоћ и подршка најпотребнији. Породица представља основу нашег друштва и зато ћу усмерити напоре ка њеном јачању.

Систем образовања треба прилагодити потребама нашег друштва. Младима треба омогућити да се школују и да стечена знања примене у својој земљи, а не да своју будућност и перспективу траже одласком из ње. Морамо све учинити да млади не размишљају како ће напустити земљу, већ шта ће радити овде када заврше школу.

У међународним односима треба неговати политику мира и пријатељства, а све проблеме и спорна питања треба решавати договорима и мирним путем. Трајно одржавати пријатељске односе и са Русијом и САД-ом, уз наставак процеса европских интеграција. Питање Косова и Метохије решавати у складу са постојећом Резолуцијом Савета безбедности ОУН 1244.

У основи овог програма је визија модерне и нове Србије у којој ће до изражаја доћи:

- макро- економска стабилност,
- унапређење и развој привреде,
- повећање обима и страних и домаћих инвестиција,
- јачање улоге малих и средњих предузећа,
- заштита од монопола и повећање улоге тржишта,
- равномеран регионални развој,
- борба против свих видова корупције,
- заштита животне средине и одрживи развој,
- социјална сигурност грађана,
- пораст животног стандарда,
- смањење незапослености,
- реформа пензионог система,
- брига о младима и њиховим образовању,
- спољна политика мира и пријатељства.
- територијална целовитост Србије,
- активан однос према дијаспори,
- очување културне баштине Србије.

1. ЕКОНОМИЈА

Економска криза која је погодила свет у Србији је имала утицај на додатно слабљење привредне активности, што се одразило на значајан пад животног стандарда грађана, високу стопу незапослености, повећање сиромаштва, неравномеран регионални развој и појаву корупције на свим нивоима и у најразличитијим облицима.

Животни стандард је тренутно у Србији на веома ниском нивоу. На то указују сви показатељи економске активности, а нарочито податак да је просечан нето лични доходак око 400 евра, док је потрошачка корпа изнад 550 евра. Голим оком је приметан несклад између потреба и могућности грађана Србије. Ако се при томе има у виду да је стопа незапослености у Србији тренутно око 20%, намеће се закључак да је велики део српске популације на ивици егзистенције и да живи у условима сиромаштва. Учинићу све што је неопходно да се привредна активност у Србији покрене, али пре свега да се стане на пут корупцији, што ће се позитивно одразити на животне и радне услове њених грађана. Перманентна борба против корупције и организованог криминала треба да буду свакодневница српског друштва. Живот без бојазни за безбедност и сигурност имовине ћемо постићи давањем законом прописаних овлашћења полицијско-безбедносним службама и одговарајућим правосудним органима.

У модерном свету посебан значај имају заштита животне средине и одрживи развој. Управљање заштитом животне средине подразумева дефинисање целовите, садржински јединствене и дугорочно оријентисане стратегије, која има за циљ да се привредна и друштвена активност Србије одвијају на начин који у најмањој могућој мери угрожава животну средину. Трудићу се да у свом деловању правилно дефинишем све облике негативног утицаја на животну средину и да њихове ефекте сведемо на најмању могућу меру.

Тежићу очувању задовољавајуће стопе привредног раста, уз ценовну стабилност, а самим тим и повећању запослености и животног стандарда грађана Србије. Привредни раст треба да се заснива на оним гранама у којим Србија има предности у односу на друге земље, пре свега оне из окружења. Повољан географски положај, водни, шумски, енергетски потенцијал и изнад свега становништво су најзначајнији ресурси на којима Србија треба тражи своје развојне шансе. Тренутно у структури бруто друштвеног производа Србије примарни сектор (пољопривреда, рударство, шумарство, лов и риболов) учествује са око 13%, секундарни сектор (прерађивачка индустрија, занатство и грађевинарство) са 23%, а терцијални сектор (саобраћај, туризам, трговина, услужно занатство и банкарство) са 64%. Оваква структура БДП-а нам указује на правце даљег

деловања у циљу унапређења привреде Србије. Иако су фактори који на ово унапређење утичу бројни и веома сложени издвајамо најважније и то:

- јачање акумулационе способности српске привреде,
- прилагођавање структуре инвестиција потребама привреде,
- уважавање техничког прогреса,
- побољшавање квалификационе структуре радне снаге,
- квалитетно управљање развојем и сл.

Пољопривредна производња представља значајан развојни потенцијал Србије. Тренутно се у Србији око 16% њеног становништва бави овом делатношћу. У пољопривредној производњи сточарство учествује са 43%, ратарство са 42%, воћарство и виноградарство са 12% и остали видови са 3%. Наш циљ је да се за потребе Србије, али и за извоз обезбеде довољне количине квалитетне хране, да се изврши ревитализација села и поправи положај српског пољопривредног произвођача. Све ово, као и унапређење метода рада и модернизацију пољопривредне производње у Србији и очување њене животне средине ћемо постићи путем:

- повећања инвестиција у пољопривредну производњу,
- примене савремених технологија,
- повољнијих субвенција и кредита пољопривредним произвођачима,
- повећања аграрног буџета,
- развијања задругарства,
- вођења реалне политике цена пољопривредних производа.

При томе ћемо тежити побољшању инфраструктурних услова на селу, што ће омогућити даљи развој и других делатности, као што су саобраћај, туризам, грађевинарство итд.

Туризам треба да постане и остане веома динамична грана привреде Србије и у развојној стратегији приоритет ће добити етно-туризам, еко-туризам и одмор у природи са културно-историјским садржајима. Тежићемо истовремено и унапређењу урбаног туризма у великим градовима (Београд, Ниш, Нови Сад и др.), а такође и планинског, сеоског и бањског туризма.

Процеси транзиције и приватизације су се негативно одразили на структуру индустријске производње Србије. Моје опредељење је:

- одржавање сировинског потенцијала Србије,
- максимално могућа замена увоза домаћом производњом и
- равномеран регионални развој.

2. ОБРАЗОВАЊЕ, СПОРТ, НАУКА, КУЛТУРА И ИНФОРМИСАЊЕ

Образовање у Србији треба да буде доступно свима. Залагаћу се за повећање квалитета образовања, смањење постојећих школарина и додатно давање стипендија и бенефиција најбољим ученицима и

студентима. Јачањем социјалне улоге образовања желимо да ускладимо наставне планове са потребама тржишта рада, како би млади кадрови били у могућности да стечена знања практично примене у својој земљи, а не да будућност и перспективу траже ван ње.

Треба указати на чињеницу да су наука и научно- истраживачки рад саставни део и основа опште- друштвеног напретка нашег друштва. Из тог разлога сматрам да је неопходно да се створе задовољавајући услови за развој научно-истраживачке делатности. На тај начин би се у нашим условима створили високостручни кадрови, као најзначајнији ресурс динамичног напретка нашег друштва.

Култура, као друштвено наслеђе Србије је истовремено носилац наше духовне традиције. Под културом подразумевамо материјално и нематеријално наслеђе, српски али и језике свих народа и народности који живе на овој територији као и национални фолклор. Залажемо се за очување националног и културног блага и историјских тековина српског друштва, али и припадника свих других народа и народности.

Ниво слободе и уређивачке независности које имају медији, или медијске слободе се оцењују кроз економске, правне и политичке критеријуме. Економски критеријуми се везују за власничку структуру медијских организација и могућности њене промене, правни се односе на регулативу из ове области, док су политички критеријуми везани за однос и контролу медија од стране власти. Полазећи од значаја који медији имају у нашем друштву залагаћемо се за потпуну слободу медија у Србији по питању уређивачке независности начина извештавања српске јавности о свим питањима од интереса за Србију и њене грађане.

Залагаћу се да спорт и физичка култура буду доступни свима, без обзира на пол, материјално стање и године старости. Масовно и рекреативно бављење спортом представљају значајан предуслов за одржавање здравља нашег становништва. Тежећи да нашим врхунским спортистима створимо повољне услове за тренинг и још боље репрезентовање наше земље.

3. СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Социјална политика Србије мора у основи имати бригу о човеку, јер је падом животног стандарда грађана Србије део њене популације доведен на ивицу егзистенције. Због тога морамо да поведемо бригу о лицима са најнижим примањима, као и о другим угроженим категоријама (лица ометена у развоју, лица са инвалидитетом, материјално незбринуте особе, самохрани родитељи, расељена лица итд).

Здравствена заштита Србије треба да буде заснована на принципима солидарности и једнакости и са њом треба да буду обухваћени сви грађани Србије. Као основно људско право, право на здравствену заштиту се односи на:

- превенцију болести,
- очување здравља грађана Србије,
- мењање навика по питању здравља и његовог очувања.

Здравствену заштиту треба усмеравати у правцу да буде доступна што већем броју корисника уз истовремену промоцију здравог живота. Не смемо да дозволимо да нам млади и школовани стручњаци из ове области одлазе из земље тражећи егзистенцију и боље услове живота и рада изван ње.

Држава треба да води посебну пажњу и бригу о својим пензионерима. Нешто више од 1.300.000 пензионера, колико их тренутно има у Србији представљају њену најугроженију категорију. Залагаћу се да реформом пензионог система омогућим пензионерима мирну старост и да усклађивањем раста пензија са растом трошкова живота овој категорији наших грађана омогућим довољан степен социјалне сигурности и мирнију старост.

Породица је природна заједница и основа нашег друштва. Равноправан однос жене и мушкарца треба да буде фактор опстанка породице и сигурности деце. У том смислу залагаћу се за примену мера које ће јачати породицу и још више заштитити децу, као будућност српског народа. Овде првенствено мислим на:

- заштиту жене у периоду трудноће,
- одсуство са посла једног од родитеља у време када је дете болесно,
- помоћ самохраним родитељима,
- помоћ и негу напуштене деце.

Родна равноправност се темељи на највишим стандардима развијеног друштва. Она подразумева пуну равноправност жена и мушкараца у друштвеном и политичком животу. Позитивни прописи државе Србије негирају родну дискриминацију и теже смањењу насиља над женама и то како у породици, тако и на радном месту, на јавним местима и сл.

Наше стратешко опредељење у односу на омладину Србије у први план истиче тежњу да се младима омогуће услови да се образују у складу са својим жељама и потребама нашег друштва, а затим да им се да подршка на плану њиховог осамостаљивања и формирања породице.

У решавању проблема наталитета треба предузети следеће:

- укинути опорезивање свега што је неопходно за децу,
- висину дечијег додатка ускладити са стварним потребама,
- редовно исплаћивати породично одсуство, матерински додаток и сл,
- заштитити труднице,

- вршити едукацију младих у вези са потребом повећања наталитета и сл.

4. МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ

Полазећи од веома сложене политичке ситуације у свету и познатих догађаја и процеса који су се збивали на овим просторима, наш став је да све спорове и питања из ове области треба решавати мирним путем, према утврђеним начелима и уз поштовање међународног права. Политика мира и разумевања, уз неговање добросуседске сарадње, као и безбедност и стабилност су наши основни ставови и принципи у области спољне политике. Наша визија је да Србија буде равноправан партнер у међународним односима и да, као члан Европске уније, своју будућност тражи у јачању билатералних и мултилатералних односа, који су дуго били у застоју. То је оставило значајне последице по питању привредног, економског и друштвеног развита Србије.

Моји приоритети су:

- заштита територијалног интегритета и суверенитета Србије,
- војна неутралност,
- пуноправно чланство у Европској унији,
- интензивна добросуседска сарадња са земљама у региону,
- јачање сарадње са најразвијенијим земљама света, у првом реду са Русијом и САД-ом,
- залагање да се побољша положај српског народа који живи ван матице и сл.

Као неког ко потиче са Косова и Метохије, мој став је јасан: КиМ је по Уставу део Републике Србије. Очување суверенитета и територијалног интегритета Србије у целости, као трајно опредељење подразумева да никада нећемо признати једнострано отцепљење и проглашење независности Косова и Метохије. Уважавајући одредбе међународног права ми ћемо се залагати за мирно решење овог проблема и уз учешће међународних организација и одговарајућих субјеката међународне заједнице. Ово питање има посебан значај за постизање мира и стабилности у региону и ван њега.

Подржавам чланство Србије у Европској унији. Србија је низом веза историјског, економског, политичког демографског и културног карактера везана за земље Европске уније. Идеје, вредности и цивилизацијске норме земаља Европске уније су прихватљиве за нашу заједницу. Уколико знамо да се око 65% извоза Србије односи на земље Европске уније и да од тих земаља добијамо преко 75% инвестиција, види се да Србија са овим земљама има веома развијену економску сарадњу. Самим тим, сматрам да је наш задатак да наставимо процес придруживања ЕУ, како би се Србија, сврстана у породицу европских земаља, ослободила сиромаштва и кренула путем привредног опоравка.

Пријатељски и пословни односи Србије и Русије имају веома дугу традицију. Она се одвија на пољу економије, политике, културе, образовања, безбедности, туризма, научно-истраживачког рада итд. Русија је са 7% учешћа четврти партнер Србије у извозу, а са 9% учешћа трећи партнер у њеном увозу. У Русију се највећим делом извозе пољопривредни производи, а увозе гас и нафта. Настојаћемо да се традиционално пријатељство два братска народа и даље одражава и унапређује, а сарадња у поменутим областима подигне на виши ниво у заједничком интересу.

Међусобни односи Србије и САД-а су у експанзији. У политичком смислу Србија од Сједињених Америчких Држава добија значајну подршку по питању евроинтеграција, док је економска сарадња на релативно ниском нивоу. Сједињене Америчке Државе се налазе на 16-ом месту земаља са око 2% учешћа у укупном извозу Србије и на 18-ом месту земаља по питању српског увоза са 1,5% учешћа. При томе посебан значај имају америчке инвестиције у српску привреду. Планирамо да и даље унапређујемо добре односе са Сједињеним Америчким Државама, који ће се заснивати на међусобном уважавању, уз повећање економске сарадње.

Као припадник дијаспоре залагаћу се да се нашим људима који живе ван матице омогући активно учешће и утицај на збивања у Србији. Полазећи од тога да сваки трећи припадник српског народа живи изван њене територије потребно је да се уложе значајни напори на очувању јединства и националног идентитета српског народа ма где он био. Неједнак политички статус који српско становништво има у земљама у којима живи захтева од државних органа Србије да заштити људска права наших грађана која им припадају, у складу са највишим стандардима демократског друштва.

По међународном праву националне мањине су групе становника које имају националне, језичке, верске, етичке и друге карактеристике другачије од осталих чланова државне заједнице у којој живе. Заштита права националних мањина има за претпоставку недискриминацију у односу на већинско становништво. По овом питању сматрамо да националним мањинама у Србији треба, поред универзалних, дати и посебна права која ће им омогућити очување њиховог националног, верског културног и језичког идентитета. Истовремено им треба омогућити активно учешће у економском и друштвеном животу Србије, како би дали допринос заједници у којој живе.